

1. ΚΕΙΜΕΝΟ

Το ομαδικό παιχνίδι

Στα ομαδικά αθλήματα μαθαίνεις να 'σαι έτοιμος, να συγκρατιέσαι, να περιμένεις στην κατάλληλη στιγμή, να θυσιάζεις τις ατομικές χαρές ή προτιμήσεις για τα συμφέροντα της ομάδας. Μαθαίνεις να προσαρμόζεις τις ιδιότητές σου στις ανάγκες του συνόλου, να εκμεταλλεύεσαι, όσο μπορείς, για τη νίκη τα ελαττώματα και τα προτερήματά σου. Με τη μέθοδο αυτή μονάχα μπορείς ν' ασκηθείς για το μεγάλο παιχνίδι, αργότερα, της δημόσιας ζωής.

Για να φτάσεις στο υψηλό αυτό κορύφωμα της άσκησης, πρέπει καλά να ξέρεις τον εαυτό σου, να ξέρεις το διπλανό σου, να ξέρεις κι ολόκληρη την ομάδα, όπου ανήκεις. Κι όχι μονάχα αυτό. Να ξέρεις και την αντίπαλή σου ομάδα. Να μην την περιφρονάς, να τη σπουδάζεις με **αμεροληψία** και σέβας, να ξέρεις καλά τις αρετές και τις δυνάμεις της, για να οργανώσεις ανάλογα και συ τις αρετές και τις δυνάμεις σου και να μην χάσεις το παιχνίδι.

Κι ακόμα τούτο το σημαντικότατο, που αποτελεί το πιο κρυφό, το πιο πανάρχαιο τέρμα του παιχνιδιού: να ξέρεις πως κι η αντίθετη ομάδα στο βάθος δεν είναι αντίμαχη, συνεργάζεται μαζί σου, γιατί χωρίς αυτή δε θα υπήρχε παιχνίδι.

Ό,τι αγνότατα ηθικό μπορεί να μας μάθει το παιχνίδι είναι τούτο: ο ανώτατος σκοπός του παιχνιδιού δεν είναι η νίκη, παρά πώς, από ποιους δρόμους, με ποια προπόνηση, με τι **πειθαρχία**, ακολουθώντας αυστηρά τους νόμους του παιχνιδιού, να μάχεσαι για τη νίκη.

Έτσι που κοίταζα στο ήσυχο τούτο δειλινό τους ωραίους εφήβους του Έτον, άλλους με τα γαλάζια άλλους με τ' άσπρα κασκέτα τους να πολεμούν, λυγεροί συγκεντρωμένοι, έτοιμοι, με τον αλαφρό κραδασμό του λιγνού ατσαλένιου σπαθιού, προσπαθούσα να βρω τους θεμελιακούς νόμους της άσκησης. Βρήκα τέσσερις:

1. Να ασκείς το σώμα και την ψυχή ως άτομο, ανεξάρτητα από την ομάδα.
2. Ν' ασκείς το σώμα και την ψυχή ως άτομο μέσα στην ομάδα τη δική σου.
3. Ν' ασκείς το σώμα και την ψυχή αναφορικά με την αντίπαλη ομάδα.
4. Ν' ασκείται ολόκληρη η μία ομάδα αναφορικά με ολόκληρη την άλλη ομάδα.

Η ζωή είναι παιχνίδι σαν το τένις, σαν το γκολφ. Δεν παίζεις μόνος σου, παίζεις με άλλους. Έχεις ευθύνη απέναντι σε όλους τους συντρόφους σου, όλοι σου οι σύντροφοι έχουν ευθύνη απέναντί σου. Άτομο κι ομάδα είναι ένα. Το παιχνίδι έχει

νόμους. Όποιος θέλει να παίζει, οφείλει να ξέρει τους νόμους αυτούς και να τους σέβεται. Αν δεν ξέρει τους νόμους ή αν δεν θέλει να τους σέβεται, δεν είναι άξιος να λάβει μέρος στο παιχνίδι. Μέσα στον κύκλο που χαράζουν οι νόμοι είναι απόλυτα λεύτερος. Κανένας, μήτε ο βασιλιάς, δεν έχει δικαίωμα να επέμβει. Μπορεί οι νόμοι αυτοί να είναι παλιωμένοι ή στραβοί ή αυθαίρετοι. Δεν έχει σημασία. Το σπουδαίο είναι, κι αυτό γυμνάζει την ψυχή του ανθρώπου, να τους υπακούς.

Δεν πρέπει να ντρέπεσαι πως νικήθηκες, πρέπει να ντρέπεσαι μονάχα όταν έπαιξες κακά και γι' αυτό νικήθηκες ή - κι αυτό είναι το χειρότερο - πρέπει να **ντρέπεσαι** όταν νίκησες παίζοντας κακά ή άτιμα.

Απόσπασμα από το έργο «Αγγλία» του Νίκου Καζαντζάκη

2. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A. 1. Να γραφεί η περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (80 - 100 λέξεις).

(Μονάδες 25)

B. 1. «Η ζωή είναι παιχνίδι σαν το τένις, σαν το γκολφ. Δεν παίζεις μόνος σου, παίζεις με άλλους». Να αναπτύξετε το νόημα του αποσπάσματος σε μία παράγραφο 70 - 80 λέξεων.

(Μονάδες 10)

B. 2. α. Να εντοπίσετε τα δομικά μέρη της έκτης παραγράφου του κειμένου.

(Μονάδες 10)

B. 2. β. Με ποιον τρόπο αναπτύσσεται η έκτη παράγραφος;

(Μονάδες 5)

B. 3. α. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις να παραθέσετε μία συνώνυμή της:
αμεροληψία:

.....

πειθαρχία:

.....

ντρέπεται:

.....

(Μονάδες 6)

B. 3. β. Με το πρώτο συνθετικό των παρακάτω λέξεων να γράψετε από μία σύνθετη λέξη: περιφρονάς, συνεργάζεται.

(Μονάδες 4)

3. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Γ. Σ' ένα άρθρο που θα συντάξετε για την τοπική αθλητική εφημερίδα, να προβάλετε την προσφορά του αθλητισμού στη ζωή του ανθρώπου και να επισημάνετε τους παράγοντες που οδήγησαν στη σύγχρονη κρίση του (450 - 500).

(Μονάδες 40)

Σπυροπούλου Μαρία, Φιλολόγος